

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednice vijeća, mr. sc. Srđana Šimca, suca izvjestitelja, te Marine Veljak, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom C. S. d.o.o. u stečaju Z., odlučujući o žalbi stečajnog vjerovnika F. B. d.d., L., kojeg zastupa punomoćnik Z. B., odvjetnik u O. društvu B. P., Z., protiv dijela rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-1425/11 od 20. prosinca 2012., u sjednici vijeća održanoj 25. veljače 2013.

r i j e š i o j e

Odbija se žalba stečajnog vjerovnika F. B. d.d. L. kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-1425/11 od 20. prosinca 2012., u pobijanoj točki II. 1. njegove izreke kojim je utvrđeno osporavanje tražbine tog stečajnog vjerovnika kao tražbine drugog višeg isplatnog reda u iznosu od 27,646.723,81 kn i taj vjerovnik upućen pokrenuti odnosno nastaviti parnicu radi utvrđenja osporene tražbine u roku od osam dana od primitka izvatka iz rješenja.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem prvostupanjski je sud utvrdio osporenom tražbinu stečajnog vjerovnika F. B. d.d. L., kao tražbinu drugog višeg isplatnog reda u iznosu od 27,646.723,81 kn i uputio ga u roku od osam dana od primitka rješenja pokrenuti odnosno nastaviti parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine, jer će se u protivnom smatrati da je odustao od prava na vođenje parnice. Prvostupanjski sud je ovo rješenje utemeljio na odredbama čl. 177. i 178. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10 i 25/12; dalje: SZ), budući da je stečajni upravitelj stečajnog dužnika osporio prijavljenu tražbinu tog stečajnog vjerovnika u navedenom iznosu, jer je zasnovana na sudužništvu, po kreditu broj 727 od 10. prosinca 2010., koji je odobren klijentu S. S. d.o.o. u stečaju

Z.. Kako stečajni dužnik s osnove sudužništva nije osobni dužnik, stečajnom vjerovniku na temelju odredbe čl. 70. st. 2. SZ-a, prijavljena tražbina je osporena. Ta tražbina priznata je stečajnom vjerovniku u stečajnom postupku nad društvom S. S. d.o.o. u stečaju Z..

Protiv ovog rješenja stečajni vjerovnik je podnio žalbu navodeći u njoj da je ugovor o kreditu sklopljen u formi solemniziranog javnobilježničkog akta pa je stečajni sudac trebao uputiti u parnicu stečajnog upravitelja radi utvrđenja osnovanosti osporavanja. Uz navedeno, stečajni dužnik kao solidarni jamac za obveze glavnog dužnika, društva C. N. d.o.o. u stečaju (ranije S. S. d.o.o.), jest osobni dužnik stečajnog vjerovnika (čl. 70. SZ-a). U vrijeme otvaranja stečajnog postupka, stečajni vjerovnik ima prema solidarnom jamcu imovinsko-pravnu tražbinu za koju mu stečajni dužnik kao solidarni jamac odgovara svojom cjelokupnom imovinom (čl. 43., 111. i 114. Zakona o obveznim odnosima, „Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08). To znači da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo, jer je stečajni dužnik solidarni jamac i osobni dužnik vjerovnika (čl. 70. SZ-a).

Stečajni dužnik nije pristao odgovarati dijelom svoje imovine za naplatu tražbine glavnom dužniku niti je ograničio svoju odgovornost, odnosno preuzeo obveze običnog jamstva, već on odgovara cijelom imovinom, a to je uvjet (uz imovinskopравни karakter tražbine, nastanak tražbine prije stečaja i osobnu odgovornost dužnika) za stjecanje svojstva osobnog dužnika. Stečajni vjerovnik smatra da su bili ispunjeni svi uvjeti za priznavanje prijavljene tražbine i zato je predložio drugostupanjskom sudu ukinuti pobijano rješenje.

Žalba stečajnog vjerovnika nije osnovana.

Nakon što je pobijano rješenje ispitano na temelju odredaba čl. 365. st. 1. i 2. i čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11; dalje: ZPP), u vezi s odredbom čl. 6. st. 1. SZ-a, u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka propisane čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je ono u pobijanom dijelu pravilno i zakonito.

Prvostupanjski sud je na posebnom ispitnom ročištu održanom 20. prosinca 2012., ispitao prijavljenu tražbinu navedenog stečajnog vjerovnika. Stečajni upravitelj stečajnog dužnika osporio je prijavljenu tražbinu, kao tražbinu drugog višeg isplatnog reda, uz obrazloženje da je zasnovana na sudužništvu po kreditu broj 727 od 10. prosinca 2010., koji je odobren klijentu S. S. d.o.o. u stečaju Z.. Kako stečajni dužnik s osnove sudužništva nije osobni dužnik stečajnom vjerovniku u smislu odredbe čl. 70. st. 2. SZ-a, prijavljena tražbina je osporena, s time što je iz prijave vidljivo da je ona priznata stečajnom vjerovniku u stečajnom postupku nad društvom S. S. d.o.o. u stečaju Z..

Stečajni sudac sastavlja posebnu tablicu ispitanih tražbina u koju za svaku prijavljenu tražbinu unosi u kojoj je mjeri tražbina utvrđena prema svom iznosu i svom redu, odnosno tko je tražbinu osporio (čl. 177. st. 2. SZ-a).

Odredbom čl. 177. st. 3. SZ-a, propisano je da stečajni sudac donosi rješenje kojim odlučuje u kojem su iznosu i kojem isplatnom redu utvrđene, odnosno osporene pojedine tražbine, na temelju tablice iz st. 2. navedene zakonske odredbe. Tim rješenjem stečajni sudac odlučuje i o upućivanju u parnicu radi utvrđivanja, odnosno osporavanja tražbina.

Odredbom iz čl. 178. st. 1. SZ-a, jasno je propisano da u slučaju ako je stečajni upravitelj ili koji od stečajnog vjerovnika osporio tražbinu, stečajni sudac upućuje u parnicu stečajnog vjerovnika radi utvrđivanja osporene tražbine.

Stečajni vjerovnik ne spori činjenicu da je stečajni upravitelj stečajnog dužnika na ispitnom ročištu osporio njegovu prijavljenu tražbinu u navedenom iznosu. Zato je stečajni sudac pravilno postupio kada je na temelju citiranih zakonskih odredbi rješenjem utvrdio da je tražbina u tom iznosu osporena i kada je stečajnog vjerovnika uputio na parnicu.

Stečajnom vjerovniku na ovaj način nije uskraćena pravna zaštita. On može postojanje osporene tražbine dokazivati u parnici u koju je upućen i koju je dužan pokrenuti u zakonom propisanom prekluzivnom roku, u skladu s pobijanim rješenjem.

Stečajni postupak je po svojoj pravnoj prirodi izvanparnični postupak i u okviru takvog postupka nije moguće dokazivanje niti raspravljanje o spornim činjenicama. Upravo zbog toga Stečajnim zakonom je propisano da se stečajni vjerovnik čija je tražbina osporena, upućuje pokrenuti ili nastaviti već započetu parnicu. Sve ono što stečajni vjerovnik tvrdi u žalbi, može dokazivati u parnici u koju je upućen.

Stečajni vjerovnik žalbenim navodima ukazuje na to da je upućivanje u parnicu pogrešno, jer je njegova tražbina zasnovana na ovršnoj ispravi, kao i to da je stečajni dužnik, osobni dužnik tog stečajnog vjerovnika.

Iz prijave tražbine (list 189.-190. spisa), proizlazi da je riječ o tražbini utemeljenoj na ugovoru o kratkoročnom kreditu od 10. prosinca 2010., sklopljenom između stečajnog vjerovnika kao kreditora, S. S. d.o.o., kao glavnog dužnika i stečajnog dužnika kao jamca – platca, odnosno solidarnog jamca.

U odnosu na sadržaj odredbe čl. 70. SZ-a treba istaknuti da je stečajni vjerovnik osobni vjerovnik dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka ima koju imovinsko-pravnu tražbinu prema dužniku. Ako je stečajni dužnik jamac za ispunjenje obveze treće osobe, vjerovnik te obveze nije stečajni vjerovnik, jer mu stečajni dužnik ne odgovara osobno. Naime, da bi određeni vjerovnik mogao tražbinu ostvarivati protiv stečajnog dužnika kao stečajni vjerovnik u stečajnom postupku, tražbina mora biti imovinsko pravna. Ona mora nastati prije otvaranja stečajnog

postupka, dužnik mora za nju osobno odgovarati, cijelom svojom imovinom. Samo vjerovnik sa svim tim karakteristikama, jest stečajni vjerovnik.

Karakteristika tražbine koja daje vjerovniku status stečajnog vjerovnika je osobna tražbina imovinskog karaktera. Dužnik odgovara svojem vjerovniku za svoj dug. Time što jamstvo ima elemente solidarnosti ne znači da jamac postaje osobni dužnik žalitelja. Ova karakteristika jamstva omogućuje vjerovniku da može zahtijevati ispunjenje obveze od glavnog dužnika ili od jamca ili od obojice, ali ne utječe na osnovnu odrednicu njihovog odnosa. Drugim riječima rečeno, to što je stečajni dužnik jamčio kao jamac platca, nije promijenilo prirodu njegove obveze, odnosno prirodu tražbine koju žalitelj ima prema njemu. Obveza jamca platca ostaje i dalje akcesorna i predstavlja obvezu namirenja tuđeg, a ne vlastitog duga.

Slijedom navedenog, riješeno je kao u izreci (čl. 380. st. 1. t. 2. ZPP-a, u vezi s čl. 6. SZ-a).

U Zagrebu 25. veljače 2013.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
DUBRAVKA MATAS, v.r.

Za točnost otpravka
ovlašteni službenik

BRANKICA CURMAN